

WEB Prieinamumas

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/web-accessibility>)

Kas yra žiniatinklio prieinamumas? Žiniatinklio prieinamumas leidžia visiems, įskaitant neįgaliuosius, suvokti, suprasti, naršyti ir bendrauti su internetu.

Skaitmeninis prieinamumas tapo dar svarbesnis per COVID pandemiją ir tebėra labai svarbus siekiant, kad Europa būtų pasirengusi skaitmeniniam amžiui. Sparčiai didėjant informacijos ir interaktyvių paslaugų, teikiamų per internetą ir mobiliuosius įrenginius, skaičiui kyla pavojus, kad dalis gyventojų negalės naudotis pagrindinėmis tiek privačiojo, tiek viešojo sektoriaus paslaugomis, pavyzdžiui, gauti informaciją iš viešųjų paslaugų, apsipirkti bakalėjose, medicininės konsultacijas, internetinę bankininkystę, pranešimų siuntimo ir vaizdo skambučio paslaugas.

Paprasti pakeitimai, dėl kurių svetainės ir programos tampa prieinamesnės, gali padėti visiems, o ne tik neįgaliems vartotojams. Pavyzdžiui, gebėjimas klausytis teksto, kai nėra pakankamai šviesos skaityti arba kai daugiafunkcinis darbas, arba skaityti subtitus į vaizdo įrašą triukšmingoje aplinkoje. Įmonės, turinčios prieinamas paslaugas, gali pasiekti didesnę, dažniausiai neišnaudotą klientų bazę ir iš to patirti ekonominę naudą. Apskaičiuota, kad 100 mln. žmonių ES turi tam tikrą negalią, taigi tai yra svarbi rinka.

Skaitmeninis prieinamumas yra ne tik techninių standartų, žiniatinklio architektūros ir dizaino klausimas. Neįgalieji taip pat turi teisę naudotis informacinėmis ir ryšių technologijomis vienodomis sąlygomis su visais kitais, kad būtų užtikrintas jų nepriklausomumas, socialinė ir profesinė integracija ir dalyvavimas bendruomenės gyvenime (ES pagrindinių teisių chartijos 26 straipsnis: Neįgaliųjų integracija: „Sąjunga pripažįsta ir gerbia neįgaliųjų teisę naudotis priemonėmis, skirtomis jų

nepriklausomumui, socialinei ir profesinei integracijai ir dalyvavimui bendruomenės gyvenime užtikrinti“. Ji įtvirtinta Jungtinių Tautų [neįgaliųjų teisių konvencijoje](https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html) (<https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>) (JT NTK). Konvencijos, kurios šalys yra ES ir jos valstybės narės, 9 straipsnyje reikalaujama, kad būtų imtasi tinkamų priemonių, kad neįgaliesiems būtų užtikrinta galimybė naudotis informacinėmis ir ryšių technologijomis, įskaitant internetą, lygiomis teisėmis su kitais asmenimis. Todėl ES priėmė teisės aktus, kuriais remiamos neįgaliųjų teisės.

Interneto svetainių prieinamumo direktyva

Nuo 2016 m. gruodžio 22 d. [galioja Interneto svetainių prieinamumo direktyva \(Direktyva \(ES\) 2016/2102\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A32016L2102&from=EN) ir ja neįgaliesiems suteikiama geresnė prieiga prie viešųjų paslaugų interneto svetainių ir mobiliųjų programėlių.

Galima susipažinti [su Interneto svetainių prieinamumo direktyvos santrauka](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM%3A4314916) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM%3A4314916>).

Direktyvoje nustatytos taisyklės atspindi Komisijos vykdomą darbą kuriant socialinę ir įtraukią Europos lygybės sąjungą, kurioje visi europiečiai galėtų visapusiškai ir aktyviai dalyvauti skaitmeninėje ekonomikoje ir visuomenėje.

Direktyvoje reikalaujama, kad viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainės ir taikomosios programos būtų prieinamesnės. Yra keletas išimčių, kurios apima transliuotojus ir tiesioginį transliavimą. Direktyvai pritaria techninis standartas, kuriame paaiškinama, ko tikimasi iš termino „prieinamas“.

Direktyvoje reikalaujama:

- pareiškimas dėl prieinamumo kiekvienai interneto svetainei ir mobiliajai programėlei, kuriame nurodomas neprieinamas turinys ir alternatyvos, taip pat kontaktai;
- grįžtamosios informacijos mechanizmą, kad naudotojai galėtų pažymėti prieinamumo problemas arba prašyti neprieinamame turinyje skelbiamos informacijos;
- valstybės narės reguliariai stebi viešojo sektoriaus interneto svetaines ir taikomąsias programas ir kas trejus metus teikia Komisijai ataskaitas apie rezultatus.

Direktyva papildomas Europos [prieinamumo aktas](https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1202) (<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1202>), kuris apima įvairius produktus ir paslaugas, taip pat privačiajame sektoriuje. Tolesniais Europos teisės aktais remiami neįgalieji kitose srityse, įskaitant elektroninius ryšius, audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas, e. knygas, e. prekybą ir IRT įrangą. Atkreipiamas dėmesys į tai, kaip šios ES politikos priemonės daro poveikį skaitmeniniam prieinamumui, [pateikiamos infografike „Skaitmeninė ekonomika ir visuomenė“ teisės aktu](https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/accessibility-essential-some-useful-all) (<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/accessibility-essential-some-useful-all>)

Interneto svetainių prieinamumo direktyvos peržiūra

2022m. Europos Komisija peržiūrėjo Interneto svetainių prieinamumo direktyvą. Atliekant peržiūrą atsižvelgta į 2021 m. surengtų viešų konsultacijų, per kurias buvo surinkta nuomonių apie praktinį direktyvos taikymą, pirmųjų valstybių narių prieinamumo stebėsenos ataskaitų ir pagalbinio tyrimo rezultatus.

Komisijos ataskaita skelbiama portale „EUR-Lex“

- [Santrauka \(https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD%3A2022%3A411%3AFIN\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD%3A2022%3A411%3AFIN) SWD(2022)411 galutinis
- [Vertinimo ataskaita \(https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD%3A2022%3A410%3AFIN\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD%3A2022%3A410%3AFIN) SWD(2022)410 galutinis

Šie dokumentai ir konsultacijų rezultatai taip pat skelbiami portale „Išsakykite savo nuomonę (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12537-Accessible-web-digital-content-for-people-with-disabilities-review-of-EU-rules_en)“.

Tyrimas, kuriuo remiama Žiniatinklio prieinamumo direktyvos peržiūra

Šiuo tyrimu remta Žiniatinklio prieinamumo direktyvos ir jos įgyvendinimo aktų peržiūra.

Tyrimas ir lengvai skaitomos versijos skelbiamos ES leidinių portale:

- [Lengvai skaitoma santrauka \(https://op.europa.eu/s/xjPK\)](https://op.europa.eu/s/xjPK)
- [Lengvai skaitoma viešų konsultacijų apibendrinamoji ataskaita \(https://op.europa.eu/s/xjPN\)](https://op.europa.eu/s/xjPN)
- [Galutinė tyrimo ataskaita \(https://op.europa.eu/s/xjPL\)](https://op.europa.eu/s/xjPL)
- [Santrauka \(https://op.europa.eu/s/xjPM\)](https://op.europa.eu/s/xjPM)

Interneto svetainių prieinamumo direktyvos įgyvendinimas

2018 m. Europos Komisija priėmė du [įgyvendinimo sprendimus, kuriais \(https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/publication-implementing-acts-under-web-accessibility-directive\)](https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/publication-implementing-acts-under-web-accessibility-directive) užtikrinamos vienodos direktyvos įgyvendinimo sąlygos:

1. [Komisijos įgyvendinimo sprendimas \(ES\) 2018/1523, kuriuo nustatomas pareiškimo dėl prieinamumo pavyzdys \(https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2018/1523/oj\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2018/1523/oj)
2. [Komisijos įgyvendinimo sprendimas \(ES\) 2018/1524, kuriuo nustatoma stebėsenos metodika ir valstybių narių ataskaitų teikimo tvarka \(https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2018/1524/oj\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2018/1524/oj)

Trečiasis įgyvendinimo sprendimas dėl interneto svetainių ir mobiliųjų programų darniojo standarto, kuriame numatyta atitiktis direktyvai prielaida, buvo atnaujintas nuo pirmojo priėmimo 2018 m. Dabartinis darnusis standartas yra [EN 301 549 V2.1.2 \(2018-08\) PDF, \(https://www.etsi.org/deliver/etsi_en/301500_301599/301549/02.01.02_60/en_301549v020102p.pdf\)](https://www.etsi.org/deliver/etsi_en/301500_301599/301549/02.01.02_60/en_301549v020102p.pdf) kuris atitinka naujausias žiniatinklio turinio prieinamumo gaires: WCAG 2.1. Daugiau informacijos [rasite \(https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/web-accessibility-directive-standards-and-harmonisation\)](https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/web-accessibility-directive-standards-and-harmonisation) čia [\(https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/web-accessibility-directive-standards-and-harmonisation\)](https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/web-accessibility-directive-standards-and-harmonisation).

[Interneto prieinamumo direktyvos ekspertų grupė \(WADEX\)](https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/wadex)

[\(https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/wadex\)](https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/wadex) vienija valstybių narių atstovus, kad padėtų įgyvendinti direktyvą, palengvintų valstybių narių ir suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą ir keistųsi geriausia patirtimi.

Interneto svetainių prieinamumo direktyvos perkėlimas į nacionalinę teisę

Visos valstybės narės direktyvą perkėlė į nacionalinę teisę (terminas – 2018 m. rugsėjo 23 d.).

[Perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių sąrašas](#)

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/NIM/?uri=CELEX%3A32016L2102>)

Interneto svetainių prieinamumo direktyvos stebėseną

Pagal Interneto svetainių prieinamumo direktyvą reikalaujama, kad valstybės narės periodiškai stebėtų, ar viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainės ir mobiliosios programos atitinka prieinamumo reikalavimus.

Nuo 2021 m., o vėliau kas trejus metus valstybės narės skelbia ir Komisijai teikia vykdymo užtikrinimo stebėsenos ir naudojimo rezultatų ataskaitą.

Pirmosios 2021 m. [valstybių narių stebėsenos ataskaitos](#)

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/web-accessibility-directive-monitoring-reports>)

skelbiamos Komisijos interneto svetainėje.

Kitos ataskaitos turi būti pateiktos 2024 m. gruodžio mėn.

Parama finansuojant mokslinius tyrimus ir bandomuosius projektus

Komisija teikia finansinę paramą moksliniams tyrimams ir žiniatinklio prieinamumo bei prieinamų technologinių sprendimų diegimui.

Naujausi projektų pavyzdžiai:

- [Wai-Tools](http://www.w3.org/WAI/about/projects/wai-tools/) (<http://www.w3.org/WAI/about/projects/wai-tools/>), kuri suburia pagrindinius pramonės, vyriausybės ir mokslinių tyrimų bendruomenės partnerius, kad būtų nustatytos vienodos prieinamumo bandymų taisyklės;
- [WADcher](https://wadcher.eu/) (<https://wadcher.eu/>), kuri kuria prieinamumo vertinimo, stebėsenos ir ataskaitų teikimo platformą;
- [Wai-Guide](http://www.w3.org/WAI/about/projects/wai-guide/) (<http://www.w3.org/WAI/about/projects/wai-guide/>), kuriame kuriamos švietimo programos, skirtos žiniatinklio prieinamumui, rengiamos gairės dėl kūrimo priemonių ir sprendžiami naujų technologijų, pvz., įtraukiančios aplinkos ir daiktų interneto, prieinamumo aspektai;
- [We4Authors](https://www.funka.com/en/projekt/we4authors/what-is-we4authors) (<https://www.funka.com/en/projekt/we4authors/what-is-we4authors>), kuri palengvina prieinamumo funkcijų įtraukimą kaip numatytą parinktį kūrimo įrankiuose.

[Interneto svetainių prieinamumo direktyvos santrauka](#)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM%3A4314916>
[2021-2030 m. Europos strategija dėl negalios](#)

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1484&langId=en>

[Už WAD stebėseną, ataskaitų teikimą ir vykdymo užtikrinimą atsakingos valstybių...](#)

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/web-accessibility-monitoring>
Valstybių narių stebėsenos ataskaitos

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/web-accessibility-directive-monitoring-reports>
Standartai ir suderinimas

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/web-accessibility-directive-standards-and-harmonisation>

Naujausi

POLICY AND LEGISLATION | 18 Balandis 2023

[Komunikatas dėl kibernetinio saugumo įgūdžių akademijos](#)

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/library/communication-cybersecurity-skills-academy>

Kibernetinio saugumo įgūdžių akademija siekia panaikinti skaitmeninių įgūdžių trūkumą, kad

paskatintų ES augimą ir atsparumą

REPORT / STUDY | 07 Gruodis 2022

[Tyrimas, kuriuo grindžiama Interneto svetainių prieinamumo direktyvos peržiūra](https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/library/study-supporting-review-web-accessibility-directive)

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/library/study-supporting-review-web-accessibility-directive>)

Tyrimo tikslas – padėti peržiūrėti Interneto svetainių prieinamumo direktyvą ir jos įgyvendinimo aktus, apimančius pirmuosius trejus jų taikymo metus (2018–2021 m.).

POLICY AND LEGISLATION | 12 Balandis 2022

[Ataskaita dėl autorių teisėmis saugomų kūrinių prieinamumo neįgaliesiems](https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/library/report-availability-copyright-protected-works-persons-disabilities)

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/library/report-availability-copyright-protected-works-persons-disabilities>)

Komisija paskelbė ataskaitą dėl autorių teisėmis saugomų kūrinių prieinamumo neįgaliesiems prieinamais formatais, be Marakešo direktyvos 2017/1564.

REPORT / STUDY | 21 Kovas 2022

[Komisija paskelbė tyrimą dėl įtraukaus žiniatinklio prieinamumo kognityvinę negalią turintiems asmenims](https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/library/commission-publishes-study-inclusive-web-accessibility-persons-cognitive-disabilities)

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/library/commission-publishes-study-inclusive-web-accessibility-persons-cognitive-disabilities>)

Tyrimo pateikiama išsami mokslinių tyrimų, susijusių su kognityvinio prieinamumo kliūtimis, apžvalga ir pateikiama keletas rekomendacijų, kaip šias kliūtis įveikti.

[Naršyti @temą](#)

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/related-content?topic=79>

Daugiau šia tema

Bendras vaizdas

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/digital-inclusion>)

E. įtrauktis (<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/digital-inclusion>)

E. įtrauktis – tai visos ES masto pastangos užtikrinti, kad kiekvienas galėtų prisidėti prie skaitmeninio pasaulio ir gauti iš jo naudos.

Išsamiau

[Naujausi prieinamumo standarto pakeitimai](https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/latest-changes-accessibility-standard)

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/latest-changes-accessibility-standard>)

Sužinokite apie naujausius prieinamumo standarto EN 301 549 pakeitimus ir jų pagrindimą.

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/latest-changes-accessibility-standard>)

[Žiniatinklio prieinamumo direktyva. Standartai ir suderinimas](https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/web-accessibility-directive-standards-and-harmonisation)

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/web-accessibility-directive-standards-and-harmonisation>)

ES teisės aktai, techniniai standartai ir geriausia W3C tarptautinė žiniatinklio prieinamumo praktika.

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/web-accessibility-directive-standards-and-harmonisation>)

[Žiniatinklio prieinamumo direktyvos ekspertų grupė \(WADEX\)](https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/web-accessibility-expert-group)

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/web-accessibility-expert-group>)

Siekiant padėti įgyvendinti direktyvą ir keistis geriausia patirtimi, buvo įsteigta Žiniatinklio prieinamumo direktyvos ekspertų grupė.

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/web-accessibility-expert-group>)

[Žiniatinklio prieinamumas valstybėse narėse](https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/web-accessibility-member-states)

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/web-accessibility-member-states>)

Valstybės narės turi skatinti žiniatinklio prieinamumą vykdydamos mokymo programas, didindamos informuotumą ir taikydamos priemones, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos prieinamumui.

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/web-accessibility-member-states>)

[Valstybių narių įstaigos, atsakingos už Žiniatinklio prieinamumo direktyvos stebėseną](https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/web-accessibility-monitoring)

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/web-accessibility-monitoring>)

Valstybės narės turi informuoti Komisiją apie įstaigas, kurios stebi, kaip įgyvendinama Interneto svetainių prieinamumo direktyva, teikia ataskaitas ir užtikrina jos įgyvendinimą.

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/web-accessibility-monitoring>)

Source URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/policies/web-accessibility>